

Naročnina lista: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrť leta . . . 200—
 Mesečno . . . 1—
Trinaj Avstrije: —
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne pečetnice; pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust —
 „Straža“ izhaja v pon-
 edeljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljalstvo: Maribor
 Boroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Splošno umikanje ruske armade.

Avstrijska in nemška armada se bližata Brest-Litovsku. — Naši zavzeli dvoje važnih železniških križišč. — Zopetni napad našega brodogoja na italijansko obal. — Artilerijski boji na italijanski fronti. — Pred novo ofenzivo na francoskem bojišču. — Spletkarije na Balkanu.

Konec razdiranja.

Znani „Domoljubov“ članek (poslanec prof. dr. Krek) je v zadnji številki z dne 5. avgusta priobčil članek, ki se bavi z ureditvijo narodnostnih razmer na avstrijskem jugu. Državnopravni vprašanji se članek ni dotaknil, vključno temu so njegova izvajanja za sedanjo dobo vrlo aktualna. Članek se glasi: Vojska podira. Pride pa čas — Bog daj, da bi bil že kmalu — ko utihnejo topovi in možnarji, ko se izpraznijo zakopi in ko se vrnejo naši fantje in možje na svoje domove. Takrat se konča podiranje; a treba bo pa misliti na pozidavanje, popravljanje, in prenavljanje v vseh ozirih — v politiki, v gospodarstvu, v življenju sploh. Treba je misliti na to že danes, pripravljati že zdaj.

Ena reč, ki se tiče nas in obenem cele države, je v tem oziru posebno važna. Pojasniti jo hočemo svojim bralcem ravno zdaj, ko smo prestopili že v drugo leto te strašne vojske. Spominjamo se pri tem živo, kako se je ta divji vihar začel. V Sarajevu je počil samokres in padla sta prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova žena. Preiskava se je pričela, in je dosegla, da so častniki in državni srbskega kraljevstva v zvezi z močno razširjenim društvom Narodna Obrana že dalj časa pripravljali ta umor. Ni pa šlo samo za to, da se vzame prestolonasledniku življenje, nego za to, da se odruga Bosna in Hercegovina, Dalmacija, Hrvatska in Slavonija, Kranjska in sploh vse ozemlje, kjer prebivamo Slovenci in Hrvatje, in se združijo s Srbijo. Agitacija za to se je razpredla po vsem našem jugu, je dobila za-se precejšen del izobražencev in je zaslala globoko med mladino. Naša vlada je zahtevala od srbske države, da ustavi to agitacijo. Srbija ni sprejela vseh naših zahtev. Nato se ji je napovedala vojska in za to napovedjo so si države napovedovale vojske kar ena za drugo, — nazadnje nezvesta Italija — in tako je prišel svet v krvavi metež, ki sedaj pravzaprav še z vedno naraščujočo silo podira na tisoče cvetočih ljudi in ruši dela človeških rok.

Kako naj se uredi razmere, da se bomo Slovenci na jugu naše države mirno mogli dalje razvijati, in da ne bo zavoljo Srbov držav v vedni nevarnosti? To je vprašanje. In pri tem se nam zdi, da se še premalo misli na to, da ni dovolj, če se srbska država prisili, da nam bo mirna sosedka. Treba je pomisliti, da imamo v naši državi par milijonov ljudi, ki se imenujejo Srbe — v Dalmaciji (zlasti kninsko

glavarstvo in Kotor), v Hrvaški in Slavoniji (posebno v Sremu in Liku), v Bosni in Hercegovini. Ti ljudje so bili dozdaj zapeljani; učili so jih, da je njihov dom v Srbiji, da jim je pravi kralj Peter in da je njihova dolžnost gledati preko meje in delati, da se odcepijo od Avstrije in priklonijo srbskemu kraljestvu. Ta zmota jih je že dozdaj silno mnogo stala. In ječali, na vislicah je mnogo zapeljanih izdajalcev prejele svoje plačilo. Zločin zasluži kazen in vojno pravo mora biti trdo, ker drugače ne more vojska izvrševati svoje težke naloge. Toda to pa smemo pač reči: zapeljano ljudstvo, ki se danes imenuje srbsko, se nam smili in naša dolžnost je, da poiščemo pota, kako bi bilo mogoče napraviti konec ti prežalostni usodi njegovi, ki ga sedaj po krivdi njegovih zapeljivcev tako trdo preganja.

Ta pot je mogoča; je pa, povdarimo to takoj, le samo ena pot! Takoimenovani Srbi se morajo avstrijski domo in udati popolnoma, brez pridržka, z umom in srcem. Pomagajmo jim k temu preobratu, ki pomenja tudi za naš Slovence najgotovnejšo jamstvo za našo narodno svobodo in za naš vsestranski napredek. Kar želimo, ni težko.

V jeziku med Hrvatji in Srbi ni prav nobene razlike, samo v pisavi se ločita. Hrvatje pišejo s latinskimi črkami, kakor mi — z latinico, Srbi pa s cirilico. Razlika je tudi v veri: Srbi so, razkolne vere grškega obreda, Hrvatje so katoličani. Imamo pa tudi med Hrvatji škofijo grško zedinjenih vernikov, ki so ravno tistega obreda, kakor razkojniki, samo da priznavajo papeža kot vrhovnega cerkvenega poglavarja. Ti se štejejo vsi med Hrvatje.

Tisti, kateri se danes imenujejo Srbe v naši državi, so se še pred nedavnim časom, preden je prišla agitacija za srbsko kraljestvo med nas, imenovali Hrvatje, riščane, ylahe. Ime Srb je bilo med njimi neznano, kar se je umetno zaneslo med nje; (Tukaj je par vrst zaplenjenih. Op. ur.)

Zavoljo tega nesrečnega „srbstva“ v naši državi smo vsi trpeli. Pomen našega naroda se je zakrival in nasprotnikom je naša razcepljenost dajala orožje v roke.

Pot, po kateri se more to vse v najkrajšem času popraviti, je edino ta-le: Vsi, kateri se zdaj v naši državi imenujejo Srbe, naj pustijo za vedno to ime in naj se odkrito in jasno imenujejo Hrvatje. Srbi pa naj bodo tisti, kateri prebivajo v srbskem kraljestvu. Srbsko ime ni ime naroda, ampak države. Ob enem naj tudi v pismu pokažejo, da med hrvatskim in srb-

skim jezikom ni nobene razlike; pisati naj začno brez kritike od zgoraj, sami od sebe, z našimi črkami in hrvaško domovino v okvirju habsburškega cesarstva naj priznajo brezpogojno za svojo domovino, za katere neodvisnost in popolno zedinjenje naj se bojujejo! Prav bi bilo tudi, ko bi izpremenili svoj koledar — zdaj so 13 dni za nami. To dela, zlasti ob praznikih velike razlike. V eni vasi — pa dvakrat Božič, dvakrat Velikanoč. Ko bi padli ti razločki, bi se vzajemnost še bolj utrdila.

V tem smislu naj dobri Bog razsvetli naše doslej zapeljane, odtujene rojake in naj jih zanje in za vso državo potrebni preobrat vrne domovini, širši in ožji, k skupnemu delu. Potem bo konec narodnega razdiranja, konec zasledovanja, konec kazni in prične se doba združevanja in zidanja nove, boljše bodočnosti.

Mali narodi.

O tem za nas življenjskem vprašanju piše profesor na češkem vseučilišču v Pragi dr. Fran Mareš v svoji knjigi: „Ljudska prehrana v luči psihologije“:

„Mali narodi se navadno ne pregrešajo, so brez napuha in gospodstvaželjnosti. To morda ne toliko iz prirojene čednosti, vsekako pa vsled nezadostnosti surove moči. Tako prihaja narod mnogo preje do čednosti, ker išče v pravičnosti opore. Najvišje ideale goje vsikdar ravno mali narodi. Kolikor šibkeji je kak narod po številu, tem naobraženeji morejo biti njega najširše plasti. Tak program so postavili češkemu narodu njega buditelji in temu programu ostaja narod tudi zvest. Problem malega naroda je kulturni program, ki ga ne morete rešiti ne moč, ne nasilje. Če mal narod stremi po dosegi višje kulturne stopnje, po zbolšanju svojih življenjskih pogojev, po udušenju sovraštva in srda, po zvestobi in pravičnosti, potem se nima ta narod ničesar bati. — Ravno iz malih narodov more priti sprava, kakor je to pri otrocih, in s tem zadobivanje posvečenja tudi pred velikimi narodi. Bojazen, da ne bi sovraštvo in besnilo, ki ravno sedaj vladata nad svetom, uničila

LISTER.

General Borojevič.

Novi ljubljanski častni meščan, slavni zapovednik primorske armade, general Svetozar Borojevič de Bojna, je potomec stare pravoslavne graničarske častniške rodbine, sin onega plemena našega naroda, ki je stal stoletja na jugoizhodnem braniku monarhije in iz katerega je izšlo veliko število najodličnejših avstrijskih generalov in vojskovodij.

General Svetozar pl. Borojevič je rojen dne 1. decembra 1856 v Umetiču. Zvest rodbinski tradiciji je poslal oče, nadporočnik Borojevič, 10letnega fantiča v vojaško višje vzgojevališče v Kamenici pri Petrovaradinu, odkoder so ga — še ne 16letnega — asentirali k pešpolku nadvojvode Franca Karola. Ta polk je poslal nadarjenega mladeniča v kadetnico v Gradec, katero je absolviral z odličnim uspehom. 19 in pol leta star je bil imenovan dne 1. majnika 1875 za poročnika v svojem polku.

Udeležil se je bosanske okupacije in se je pri naskoku na Sarajevo tako odlikoval, da mu je cesar podelil vojaški zaslužni križ III. razreda z vojno dekoracijo. Izredne vojaške lastnosti so predestinirale mladega Borojeviča za višjo častniško karijero. Leta 1881 je bil poklican v vojno šolo na Dunaju, odkoder

je prišel h generalnemu štabu. Komaj 31 let star, je bil imenovan za profesorja na Terezijanski vojaški akademiji, kjer je učil taktiko, vojno zgodovino in je predaval o vojni upravi. Leta 1891 do 1896 je načeloval kot major in podpolkovnik po vrsti generalnim štabom 17., 19. in 27. pehotne divizije, nakar je prevzel leta 1896 bataljonsko poveljstvo pri kranjskem pešpolku št. 17.

Starejši naši vojaki, ki so služili pod Borojevičem, se radi spominjajo svojega bivšega zapovednika, ki jim je bil strog, toda silno skrben predstojnik in ki si je pridobil posebno naklonjenost svojih fantov, ker je z njimi rad in dobro govoril slovensko, oziroma hrvaško. Kot bataljonski poveljnik je postal pl. Borojevič, še ne 41 let star, polkovnik ter je bil 1. 1898 poklican kot šef generalnega štaba k VIII. armadnem zboru v Prago, kjer je ostal šest let. Dne 1. majnika 1904 je bil imenovan za generalnega majorja in zapovednika 14. pehotne brigade v rodnomu Petrovaradinu. Tri leta je tamkaj poveljeval graničarskim četam, katerih ime spada med najslavnejše naše armade, leta 1907 pa ga je poklical cesar na čelo hrvaškega domobranskega distrikta v Zagreb.

Tu je razvijal general Borojevič, ki je bil leta 1908 povišan za podmaršala, najpodoznejše delovanje in po njegovim izbornim vodstvom so dosegli hrvaški domobranci, ki imajo, kakor znano, hrvaški poveljevalni jezik, kar najvišjo stopinjo svoje vo-

jaške izobrazbe, Junaške hrvaške domobranske čete, ki so si stekle na bojiščih toliko lahorik, so v prave pomenu „Borojevičevci“, kajti tudi potem, ko je bil poklican iml. Borojevič leta 1912 kot poveljujoči general VI. armadnega zbora v Košice, so sledili poznejši zapovedniki hrvaškega domobranstva preizkušenim tradicijam svojega prednika. Na čelu kočiskega armadnega zbora je hitel pl. Borojevič, ki je bil že med tem postal general pehote, tajni svetnik Njegovega Veličanstva in imetnik pešpolka št. 51 na bojišču. Njegove strategične sposobnosti so ga skoraj postavile med našimi vojskovodji na odlično mesto in že dne 2. septembra 1914 mu je izročil cesar zapovedništvo naše III. armade.

V živem spominu vseh so slavna dela Borojevičevih čet v strašnih karpatskih bojih, junaška obramba in poznejša sijajna ofenziva tega vojskovodje, kateremu bo zgodovina prisodila ime „branitelja Karpátov.“

Ko je bilo treba izbrati našim južnim armadam ob izbruhu vojne z Italijo zapovednike, je postavil cesar na čelo one armade, ki je prevzela težavno in veliko nalogo, braniti naše primorske dežele, generala Svetozarja pl. Borojeviča. Čete so pozdravile to imenovanje z velikim veseljem, saj je general Borojevič eden izmed onih, ki vživajo med vojaštvom brezpogojno vdanost in zaupanje.

Potek dosežanjih bojev na Goriškem je pokazal,

našo ljudsko kulturo — je sedaj važneja, nego skrb za prehrano. Na posvetovanju o prehrani naj te besede sličijo molitvi pred in po jedi, ki je naši stari poljedelci niso nikdar pozabljali . . .”

Spletkarije na Balkanu.

Četverosporazum je na Balkanu napravil nemalo zmešnjavo. Ker na Galipolu Francozi in Angličani ne morejo premagati Turkov in tako priti v posest Dardanel, so se obrnili zopet do balkanskih držav, naj bi jim priskočile na pomoč. Bolgarijo, katero so četverosporazumne vlade za časa balkanske vojske tako sramotno pustile na cedilu, bi sedaj radi zvalili na svojo stran. Obljubujejo ji vsakojake lepe reči, — samo da bi jo navdušili za vojsko zoper Turčijo, ker vedo, da le tedaj bodo padle Dardanele, če pade Bolgarija Turčiji v hrbet. Zajedno pa se je četverosporazum obrnil tudi do Grčije in Srbije s pozivom, da odstopita Bolgariji dele Makedonije in Tracije. Grčija in Srbija pa o takem odstopu nočeta ničesar vedeti in odločno protestirata proti takim zahtevam. Bolgarija pa z ozemljem, ki ji ga obljublja četverosporazum, niti ni zadovoljna in zahteva še večje dele omenjenih pokrajin ter popolnoma prosto vožnjo po Donavi, katero so sedaj Srbi z minami zaprli. Bolgarija se z golimi obljubami ne da zvaliti v francosko-angleško družbo, ker je že v balkanski vojski izkusila dovolj bridkih prevar. Bolgarija zahteva, da se ji Makedonija in Tracija takoj odstopi. Bolgari in njimi vred Rumuni dobro vedo, da bi pomenil ruski Carigrad za nje — smrtno nesrečo. Ako bi ti dve državi pomagali četverosporazumu spravljati Carigrad v ruske roke, bi se reklo, samima sebi djati vrv na vrat.

Kaj dobi Bolgarija, če napade Turčijo.

Četverosporazum je Bolgariji izročil sledeče predloge:

1. Srbija prepusti takoj Bolgariji ozemlje na izhodni strani Vardarja z mesti Skoplje in Kočana in Bolgarija sme to ozemlje takoj zasesti.

2. Ozemlje onstran Vardarja bo Srbija odstopila Bolgariji šele po končani sedanji svetovni vojski, vendar četverosporazum jamči Bolgariji, da se bo to macedonsko ozemlje gotovo odstopilo Bolgariji.

3. V zadevi spornega ozemlja, h kateremu spada tudi Skoplje, priznava Srbija in Bolgarija Rusijo kot razsojevalko, katera bo kočljiva vprašanja na podlagi načela ravnotežja odločila.

4. Bolgarija sme Tracijo zasesti do črte Enos-Midia in dobi tudi Kavalo z ozadjem. Grčijo pa bi četverosporazum odškodoval z ozemljem v Mali Aziji (Smyrna).

5. Bolgarija se zaveže, podpirati z vsemi silami četverosporazumsko bojno podvzetje, ki meri na to, da se Dardanele čimprej zavzamejo. Radi tega mora Bolgarija Turčiji napovedati vojsko.

6. Četverosporazum bo podpiral Bolgarijo z velikim posojilom.

Grčija noče odstopiti Kavale.

Četverosporazumski politiki se trudijo, da bi pregovorili Grčijo za odstop Kavale Bolgariji. Grški

da bo zgodovina počastila ime Borojevič še z drugim priimkom zmagovitega branitelja slovensko-hrvatskih dežel proti njihovem najhujšemu sovragu. Cesar je počastil svojega tako odličnega vojskovođe že z največjimi odlikovanji: general Borojevič ima že veliki križ Leopoldovega reda, red železne krone I. razreda, vojaški zaslužni križ I. in III. razreda, vojaško zaslužno kolajno, zaslužno zvezdo Rudečega križa — vse z vojno dekoracijo. Nemški cesar pa mu je podelil železni križ I. in II. razreda.

Poročen je general pl. Borojevič od dne 11. septembra 1899 z Leontino pl. Rosner ter ima sedaj 14-letnega sina, Friderika.

Med častnimi meščani ljubljanskimi je general pl. Borojevič četrti vojskovođa. Pred njim je izkazalo mesto isto čast slavnemu maršalu Radeckemu, admiralu Tegetthoffu in osvoboditelju Bosne, generalu Filipoviču.

Odlični hrvatski slikar profesor Oton Iveković karakterizira generala Borojeviča: Borojevič je jako miren, hladnokrven, marljiv človek, ki vsa dela izvršuje z nenavadno lahkoto, kar najbolj dokazuje njegove velike sposobnosti. Dober poznavalec našega naroda, posebno graničarjev, bi videl takoj v Borojeviču naše gore list, tudi če bi ga ne čul, kako izvrstno govori hrvatsko in kako ponosno, z energičnimi potezami piše na koncu svojega priimka oni karakteristični hrvatski „ć.“ Ponaša se s svojim milim, hrvatskim narodom, posebno z graničarji, in to kaže Borojevič povsod. Tako n. pr. morajo pri vseh slavnostih, kjer je vojaška glasba, najprej odigrati našo cesarsko himno, a takoj za tem hrvatsko himno „Lipa naša domovina.“ Poleg drugih skladb, ki se igrajo ob takih povodih, mora biti tudi hrvatskih, posebno pa kak vane narodnih pesmi.

ministrski predsednik je četverosporazumsko zahtevo v imenu grške vlade odločno odklonil. O tem bo še menda razpravljajal grški državni zbor, ki se snide 16. avgusta.

Skupna balkanska konferenca.

Četverosporazum je v Bukarešti, Sofiji, Nišu in Atenah predložil pogoje, pod katerimi bi se naj pred vsem Bolgarijo pridobilo za četverosporazum in bi se naj dosegla zveza med balkanskimi državami. Ta demarša četverosporazuma predlaga skupno konferenco Rumunije, Bolgarije, Grčije in Srbije. Na tej konferenci bi se naj doseglo sporazumljenje med imenovanimi balkanskimi državami in naj bi se tudi sklenilo, da te države stopijo na stran četverosporazuma ter istemu pristopijo glede vojnih podvzetij na pomoč.

Srbija odklanja.

Srbski poročevalni urad v Nišu objavlja uradno izjavo na demaršo, ki jo je predložil četverosporazum pri balkanskih državah. V tej izjavi se povdarja, da srbska vlada ni opravičena sama prislati v stavljene pogoje glede odstopa macedonskega ozemlja ter da mora dobiti za to posebno dovoljenje skupščine. V to svrhu bo srbska vlada v kratkem sklicala izvanredno sejo skupščine v Nišu, v kateri bo Pašič predložil ljudskim zastopnikom četverosporazumske predloge. Domneva se, da bo velika večina skupščine odklonila zahteve glede odstopa macedonskega ozemlja.

Bolgarija se še ni odločila.

Ministrski predsednik Radoslavov je izjavil, da četverosporazum ni podal Bolgariji nikakega pravega jamstva za resnično izpolnitev danih pogojev. — Bolgarija se bo dobro premislila, predno bo pristala v četverosporazumske zahteve.

Naraščajoča napetost med Bolgarijo in Srbijo.

Carigraskim listom se poroča iz zanesljivega vira, da je izginil v Bolgariji sleherni up, da bi se sporna vprašanja glede odstopa srbskega macedonskega ozemlja Bolgariji poravnala mirnim potom, — marveč se zatrjuje z vso gotovostjo, da se bo macedonsko vprašanje rešilo le z oboroženo silo. V Bolgariji so zelo ogorčeni, ker ovira angleško-francosko vojno brodovje prosti pomorski promet bolgarskega pristanišča Dedeagač v Egejskem morju, ki ustavlja in preiskuje vse ladje, ki izvažajo in uvažajo razno blago v imenovanem bolgarskem pristanišču. Bolgarija smatra četverosporazum za svojega največjega sovražnika.

Sofijski list „Kambana“ piše: Vsakomur je že znano, da je Bolgarija prisiljena poseči v sedanjo svetovno vojsko. Toda Bolgarija bo čakala tako dolgo, dokler ne bo napočil ugoden trenutek, da udeleži svoje narodne ideale. Bolgarija ne more več dolgo vstrajati v stanju brezdelne mobilizacije.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Položaj dne 12. avgusta.

Od treh strani se valijo mogočne avstrijske in nemške armade v smeri proti ruski trdnjavi Brest-Litovsk—Bjelostok. Od juga prodirata nadvojvoda Jožef Ferdinand in pl. Mackensen, od zahoda Köwess, Woyrsch in bavarski princ Leopold, od severa pa maršal Hindenburg. Ruska armada se naglo umika. Položaj na ruskem bojišču je dne 12. avgusta-le:

Ob Dnjestru smo v noči od 9. na 10. avg. zavzeli važni postojanki severozahodno od Zalesčykija: Usziczko in Czernelico in pregnali Ruse na tamošnjem prostoru iz močnih utrdb na severni breg Dnjestra. Ob Zloti Lipi vlada popoln mir.

Armada nadvojvode Jožef Ferdinanda v zvezi z armadami maršala Mackensena in Woyrscha prodira v smeri proti Lukowu (važno križišče železnic zahodno od Brest-Litovska), Radzimu in Brest-Litovsku. Prostor med Wieprzom in Vislo je popolnoma v naših rokah. Ob gornjem Bugu razmeroma mir.

Med Varšavo in Iwangorodom so čete generala Köwessa in deli armade bavarskega princa Leopolda že daleč preko Visle in se bližajo mestu Sjedlez (izhodno od Varšave). Kot mogočen cestni valjar se pomikajo avstrijske in nemške čete proti Brest-Litovsku.

Za Varšavo je prišlo dne 9. t. m. tudi predmestje Praga v naše roke. Bavarske čete so že došle v okolico mesta Kalucyn (izhodno od Varšave).

Trdnjava Nowo-Georgiewsk je popolnoma obkoljena. Nemške čete so že zasedle več trdnjaviških utrdb na severni in severoizhodni strani te trdnjave.

Trdnjava Lomza (ob Narewu) je v rokah nemške armade. Dne 10. avgusta so jo zasedle čete generala Scholz a. Ta trdnjava je bila zadnja ruska opora na fronti ob Narewu in je bila zavzeta po tri tedne trajajočem boju. Trdnjava Osowiece ob reki Bobr se še drži. Rusi so se na fronti Narewu-Bobr srdito branili in sicer z namenom, da omogočijo umikanje svojih čet na srednji Bug. Kakor se poroča iz vojnega poročevalskega stana, so se Rusi še v dosti dobrem redu umaknili. Pri Ostrowu se še upirajo, da omogočijo umikanje od Varšave še prihajajočih zadnjih ruskih čet. Iz vojnega poročevalskega stana javljajo, da so Rusi v dobrem slogu izvedli svoje umikalne manevre od fronte ob Narewu in iz okoliša Varšave, močno pa je njihove račune pokvarilo hitro zavzete Iwangoroda. — Armada, ki je zavzela trdnjavo Lomzo, je pregnala dne 11. avgusta Ruse iz utrjenih postojank na hribovju pri Czerwonny-Bor (južno od Lomze) in je zasedla železniško križišče Malkin (železniške proge Varšava—Bjelostok in Brest-Litovsk—Ostrolenka).

Na severu pri trdnjavi Kowno in ob Njemeni so bili ruski protinapadi zadnje dni krvavo odbiti. Ob cesti Riga—Mitava se vrše srditi boji. Rusi hočejo s temi protinapadi na vsak način prepričati padeč Rige. Pred zalivom Riga so se pojavile nemške vojne ladje. — Dne 10. t. m. se je vršil manjši spopad med nemškimi in ruskimi ladjami.

Padec Varšave — korak bližje miru.

Sedaj, ko je padla dne 5. avgusta Varšava in je bila v tej svetovni vojski, ki že vihra celo leto, zavzeta cela vrsta ruskih trdnjav na Rusko-Poljskem, se je vršil preobrat, čegar popolni pomen se še sedaj ne more natanko presoditi. Orožje centralnih velesil Avstrije in Nemčije je vsled svojih zmag na severnem bojišču doprineslo dokaz, da ima absolutno premoč nad ruskim. Pri Varšavi so avstrijske in nemške armade dokazale, da Rusija ni bila kos svoji ulogi, katera ji je trospozorazum pred vojsko poveril in dokazal, da, še več: Rusiji je bila poverjena naloga, ki bi utegnila, če bi jo izvršila, omajati temelje ruskega cesarstva, deloma morda jih še celo porušiti.

Iz dvojnega vidika se nam zdi zmaga pri Varšavi odločilne važnosti. V prvi vrsti je vsled velikanskega uspeha, ki sta ga dosegli Avstrija in Nemčija v pričetku drugega leta svetovne vojske, popolnoma izjalovljena perfidna in strah zbujujoča teorija angleških vodilnih politikov, ki so pričakovali z zavlačevanjem in nadaljevanjem vojske sigurni pogin Avstrije in Nemčije. Nasprotno, Avstrija in Nemčija korakata od uspeha do uspeha in posrečilo se jima je zopet zavzeti vse tiste postojanke, katere je Rusija v pričetku vojske zavzela, ker je bila za vojsko že davno skrbno pripravljena, da, še več: armade zaveznic prodirajo daleč notri v Rusijo. Angleška spekulacija, češ, Avstrija in Nemčija ne bosta imeli dovolj moči za daljšo vojsko, se je popolnoma izjalovila. Čim dalje traja vojska, tem večjo vojaško moč razvijata zaveznici.

Iz tega bo skušal četverosporazum nemudoma izvajati posledice v vojaškem, kakor tudi v političnem oziru, vendar pa ni izključeno, da utegne priti v četverosporazumu samem vsled položaja, ki ga je ustvaril padec Varšave, do odločilne krize.

S tem pa nastane nadaljno, velevažno vprašanje:

Bavarski kralj, brat zmagovalca pri Varšavi, se je ravnokar izjavil, da smo prišli vsled zavzetje Varšave, glavnega mesta Rusko-Poljske, za en korak bližje do miru. Sedanji trenutek bi še ne bil, kakor se dozdeva, primeren za razgovor o koncu vojske. V časopisju četverosporazuma se pa že nekaj dni, čeprav v bolj prikriti obliki, razpravlja o možnosti, da se sklene poseben mir med centralnimi velesilami in med eno ali drugo velesilo četverosporazuma. In ravno ta pisava časopisja četverosporazuma je menda najbolj primerena za presojo utisa, ki ga je napravilo pri naših sovržnikih umikanje Rusov in izguba Rusko-Poljske. Mogoče je, da bi rad četverosporazum potrkal na grm in izvedel, kako razpoloženje vlada na Dunaju in v Berolinu o morebitnem sklepanju posebnega miru. Močno se pa dozdeva, da ima četverosporazum manj strahu za slučaj, če bi se sklenil poseben mir, kakor pa, če bi se mu narekoval splošen mir. Ta bojazen se lahko tolmači iz notranje-političnih razmer, ki vladajo skoraj v vseh državah četverosporazuma. Njihovi namigi, kedaj bosta pač oba zavezniška cesarja označila najmanjše pogoje za sklepanje miru, so vsled popolnega poraza ruskih armad, kot njihove glavne vojaške sile, dosegli mučno stopnjo.

ne podcenjujejo. Sedanjega velikega boja ne bo toliko odločil krajini kakor strateški uspeh. Pričakujemo izida z zaupanjem, a čuvajmo se pred pričakovanjem sanjaških uničevalnih udarcev. Vodstvo, čete in dosedanji uspehi vzbujajo upanje, da se konča vojska tako, da bo konec dostojen začetku. Kdor se sam ne vojskuje, naj zaupa in vzdrži.

Obleganje Osowiec.

Po ruskem uradnem poročilu so pričele nemške čete zopet oblegati Osowiec. Posrečilo se jim je že, da so zavzele postojanke pri Loswi.

Wilna in Riga.

Reuterjeva poročevalnica (angleški oficijelni urad) naznanja, da bodo Rusi Wilno in Rigo kmalu izpraznili. Četverospozrazum se opozarja, naj se pripravi na neugodna poročila od izhoda. S tem so pač dovolj potrjene privatne novice, da se nahajata Wilna in Riga pred padcem.

Nemci na izhodnem bregu zaliva Riga.

„Hannoversche Kurier“ poroča iz Haaga: Ruski listi prinašajo obširna poročila o bojih za Rigo. Iz teh poročil se sklepa, da so Nemci že zasedli izhodni breg zaliva Riga.

Razpoloženje v Petrogradu.

V Petrogradu razpoloženje ni najboljšo, vključ vsem ministerielnim olepševanjem. Ljudstvo vidi prihajati vlak za vlakom z begunci iz izpraznjenih okrajev na zahodu in severozahodu. Iz tega sklepa ljudstvo docela pravilno, da se tudi ruskim uradom zdi prodiranje avstrijsko-nemških armad verjetno.

Spopad nemškega in ruskega brodovja v Baltiškem morju.

Dne 10. t. m. je nemško izhodnomorsko vojno brodovje napadlo pri vходу v Alandski arhipelj se nahajajoči utrjeni otok Utoe in prisililo v vrodu se nahajajoče ruske sile, med njimi eno oklopno križarko razreda „Makarow“, k umaknitvi. Sovražne obrežne baterije so bile z več dobrimi streli prisiljene k molku.

Istega dne so druge nemške križarke pognale ruske torpedovke, ki so se pokazale pri Zerelu, ob vrodu v zaliv Rige, nazaj v zaliv. Na enem sovražnih rušilev torpedovk je bil opažen požar. Nemške ladje so bile ponovno napadene od sovražnih podvodnikov. Vsi izstreljeni torpedi so zgrešili svoj cilj. -- Nemške bojne ladje nimajo zaznamovati ne poškodb ne izgub.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Položaj.

General Cadorna je italijanskemu kralju že dne 10. avgusta sporočil, da sta Gorica in Podgora padli. Mož pa se je bridko varal. Obe imeni ni postojanki sta še trdno v naši posesti. Zadnje dni poskušajo Italijani svojo srečo z manjšimi napadi zdaj na Doberdobsko gorsko planoto, zdaj zopet na postojanke v bližini Tržiča, pri Plavah, krnskem pogorju itd. A naši pod izbornim vodstvom generala Borojeviča so zopet vse italijanske napade na celi goriški črti odbili. Tudi na koroški in tirolski fronti nič posebno važnega. Artilerijski boj se nadaljuje.

Pozornost vzbuja zopetni — že tretji — napad naše mornarice na italijansko obal, ki se je vršil v sredo, dne 11. avgusta zjutraj. Iz tega se zopet vidi, da naša mornarica ni samo zvesto na straži za našo Adrijo, ampak da se italijanskega vojnega brodovja, čeprav je številnejše, prav nič ne boji.

Nepremagljivi lev ob Soči.

Splitski „Dan“ piše: „Grozno grmenje topov na periferiji okoli Gorice in pred bobnečo Sočo. Celi svet občuduje leva, ki v svojih postojankah noč in dan napolnjen svojo moč, ker mu kleti sovražnik ne da miru, ali Bog uliva moč v slovensko-hrvatskega leva. Mi ga občudujemo in ljubimo neizmerno, ker vemo, da je on naš in naše mile domovine branitelj: njegova križba zapečatila za vse večne čase slogo, bratstvo in edinstvo Slovencev in Hrvatov. Občudujemo ga in solze veselja nam silijo v oči, ko ga vidimo, ko gre iz svojih skrivališč in okopov, znojen in od zemlje zamazan, ali ponosen, da je storil svojo dolžnost in rešil domovino. Njegov znoj in njegova obleka nam pove, kaj trpi, koliko prečuje in se žrtvuje za svoj dom in narod in zato se naše srce in naše misli nahajajo vedno pri njem. Goriški lev, Bog naj te varuje in vodi od zmage do zmage! Hvaležna domovina ti pa postavi ob bobneči Soči graniten spomenik na trdnem skalovju našega Krasa, kamor bosta romala za večne čase — Slovenec in Hrvat!“

Slovensko-hrvaški junaki na Doberdobi.

Listu „Pesti Naplo“ poroča njegov dopisnik: Danes sem bil sprejet od nekoga divizijskega povelj-

nika, kateri se je izrazil o vojakih, ki se bore na Doberdobi, sledeče: Ako bi bili pred več urami navzoči in bi videli delovanje težkih topov na skalnatih pobojnih, potem bi še le imeli nekoliko pojma, koliko pretrpe moji vojaki v kritjih: Vsak mojih vojakov je največji junak. Ne morem najti dovolj besed, da izrazim svoje občudovanje nad njihovo vstrajnostjo in junaštvom. Ponočne napade na nas smatrajo moji junaki za pravo olajšavo. Vsak napad je bil s krvavimi izgubami za sovražnika odbit. Slovanci in Hrvati tekmujejo v junaštvu.

„Još Hrvatska ni propala.“

V ljubljanski vojaški bolnišnici so te dni operirali težko ranjenega hrvatskega junaka. Operacija, ki je trajala pol ure, je končala s tem, da je zdravni potegnul vojaku iz stegna velik kos granate. Hrvatski junak je pretrpel operacijo čisto mirno in je iz operacijske sobe odšel pojoč: „Još Hrvatska ni propala.“

Najkrvavejši boji te vojne.

„Budapest“ je priložil naslednje poročilo svojega dopisnika iz Gorice:

Po dobrotnosti zapovednika Borojeviča sem mogel obiti vse naše pozicije okoli Gorice, pa sem mogel videti na lastne oči, da je goriško predmostje ravno tako v naši posesti, kakor je bilo pred petkratnimi napadi Italijanov, ki so bili vsakokrat odbiti. To je fakt, ki ga ne more ovreči niti Cadorna s svojim poročevanjem in niti italijansko topništvo, ker njihova prizadevanja se razbijajo ob čvrst, vstrajnosti in heroizmu naših čet.

Italijanska ofenziva ni mogla uničiti niti enega našega obrambnega sredstva, niti nam ni mogla napraviti kakih težkoč v obrambi, dasi je ravno Italija k vsej tej vojni doprinesla najkrvavejših žrtev na bojnem polju. Italija je — kakor pravijo vojni strokovnjaki — izgubila na Soči več ljudi, nego Rusi v Karpatih. Borbe okoli goriškega predmostja so najvratolomnejše in najkrvavejše, ki si jih more fantazija zamisliti v svetovni vojni ter nadkriljujejo tudi največjo strahotnost. Italijani so petkrat poskušali naskočiti to predmostje, ali vsakokrat so bili strahovito odbiti. Dve italijanski odlični četi ste v poslednjih ofenzivah poizkušali prodreti naši fronti z jako povečano močjo in ste prelili naravnost neverjetno mnogo krvi.

Naša obramba se je koncentrirala in bijejo tu glavno bitko daljnatiški domobranci ter se borijo prav odlično. V minulem mesecu je hotel neki italijanska zrakoplovec bombardirati goriški most, ali se mu ni posrečilo. Poskušal je to v jutro za rana, ali brez uspeha. Predpoldne je začela italijanska artilerija bombardirati most in je trajalo to notri v kasno noč. Na vsej črti je besnel naravnost strašen boj, a najbolj so bombardirali s težkimi možnarji in topovi višino Podgore. Italijanski topovi so neprestano, brez vsakega odmora, streljali skozi tri dni, samo en dan je bilo streljanje nekoliko slabše. Ni ga dneva, da nas ne bi obiskale njihove težke granate in njihove razstreljive krogle naše pozicije, kakor tudi mesta, na katerih slutijo naše topove. Nekega dne so navahali na naše pozicije predpoldne enkrat, a popoldne štirikrat. In popoldne so medtem napadli višino Podgore in so hoteli s vso silo forsirati južni del višine. Italijanska pehota je 33 ur brez vsakega uspeha naravnost v reki krvi naskakovala naše pozicije in je prišla tik do naših utrdb z bodečimi žicami. Ali tu so naleteli na strašen odpor naših vojakov, ki so jih naravnost pokosili. Dne 20. m. se je posrečilo neki italijanski patrulji, da je z eksplozivnimi bombami razdrla naše bodeče žice. Tu se je razvila velika borba med nami in njimi. Italijani so bili odbiti in naši pionirji so zopet popravili žice. Istega dne predpoldne so ponovno poizkušali z naskokom na Podgoro s toliko silo in takim ognjem, da so zopet došli do naših zaprek — bodečih žic, kjer jih je naš ogenj pokosil ter onemogočil vsako nadaljno prodiranje. In tako vihrajo nad Gorico vsak dan viharji šrapnelov in granat. Istega dne so Italijani zopet dvakrat poskušali z napadom na Podgoro.

Pri tem so s tem napadom koncentrirali tudi neke druge napade, a so bili po krvavih borbah strašno odbiti. Na štirih mestih so prodrli zapreke in so se kot valovi vrgli skozi odprtine proti našim pozicijam, ali niso mogli dalje niti koraka, ker so naleteli na krvav odpor. Borba je bila strahovita. Prišlo je do boja na pesti, bajonete, kopita, s kamenjem, lakti in zobmi. In tedaj je naše topništvo stopilo v borbo proti njihovim rezervam in po 24 urah so bili Italijani popolnoma potolčeni in so se morali umakniti v svojo prejšnjo pozicijo. Dne 24. m. m se je bil boj samo na Sabotinu in so Italijani poizkušali tri naskoke, a ker se jim to ni posrečilo, so se popoldne zopet vrgli na Podgoro. Naskakovali so dve ali tri ure. Naše čete so jih uprav zmlele. Italijani so često rabili bombe s strupenimi plini. Končno je borba okoli Poogore končala s tem, da smo zopet pridobili vse naše pozicije, ki so nam jih Italijani oteli v nekoliko dneh. To je samo ena epizoda iz vseh bojev, ki so bili v tem kraju. Sodi se, da je v tej epizodni borbi imela italijanska vojska 5000 mrtvih in mnogo več ranjenih. Po 25. je prišlo le do manjših napadov na Podgoro in do slabih topniških bojev. Vrženih je bilo nekoliko šrapnelov na mesto, poizkušanih je bilo nekoliko nesrečenih napadov z aeroplani — in nič več.

Rusko umikanje ogroženo.

Rusko umikanje je radi našega uspeha na črti Michow—Lubartow zelo otežkočeno. V divjem begu .s. čajo Rusi možnosti za beg deloma v severni smeri čez Branow, deloma v izhodni čez Leskowice. Vprašanje je, ali bodo oslabiljene ruske čete sedaj, ko so naši pri Lubartowu predrli rusko fronto ter isto frontalno in od strani neprestano napadajo, mogle pravočasno zbežati iz zanke. Rusi bežijo tudi pred armadnimi skupinami generalov Woyrsch in Köwess; vsled tega je ogroženo tudi rusko središče na izhodnem Vislinem bregu, ki je bilo dosedaj še dokaj trdno. Ko so naše čete predrle rusko fronto pri Lublinu in Cholmu, ko so prekoračile Vislo in so zavzele predutrdbe trdnjave Iwangorod, je postal strateški položaj ruskih čet med Vislo in Bugom skoro nevzdržljiv. Rusi se borijo in ustavljajo našemu prodiranju sedaj le radi tega, da s tem omogočijo kolikor mogoče neopaženo preureditev ruske armade in da morejo svoje ogromne zaloge vojnih potrebščin, ki so nakopičene med Vislo in Bugom, spraviti na varno. A zmage zavezniških armad pri Lubartowu in ob Narewu spravljajo izvršitev teh načrtov v nevarnost. Naši zrakoploveci pa so poleg tega križišče železnice Bjelostok in Siedlc obmetavali z bombami in jih zelo poškodovali. Kar je naša armada izvršila po prvi neuspešni bitki pri Lvovu in ob Sanu, kar se je posrečilo Hindenburgu po prvem prodiranju proti Varšavi, t. j. nagla izpraznitev ogroženih postojank in takojšnja odtegnitev čet iz bližine sovražne sile, tega sedaj veliki knez — strateg Nikolajevič z nekaterimi železniškimi progami ne more izvršiti. Vsled našega neustavljenege prodiranja od južne, zahodne in severne strani je skoro nemogoče, da bi Rusi vso svojo armado, ki se nahaja zahodno od Brest-Litovska, spravili pravočasno na varno. Ako bodo zavezniške čete od severa in juga te dni tako uspešno prodirale, kot dosedaj, utegne biti več delov ruske armade odrezanih.

Beg iz obkolitve.

Upokojeni major pl. Schreibershofen izvaja v „B. Z. a. M.“ o položaju na izhodu:

Neprestano mečejo Ruse iz vseh krajev in jih zavezniške čete trdo zasledujejo. Rusom se ni nikjer posrečilo, da bi ustavili prodiranje avstrijskih in nemških čet. Kjer so se upirali, so bili vrženi. Ker zavezniški prodirajo istočasno s severa in z juga, se tudi tisti prostor vedno bolj manjša, kjer more izvesti ruska armada svoje umikanje proti izhodu. Od dne do dne se vedno bolj vtiskašajo ruska krila in se občutno ogrožajo umikalne čete. Ni potrebno veliko domišljije, da si predstavimo, kako da izgleda po ruskih umikalnih cestah. Od Vlodave ob Bugu čez Brest-Litovsk do Grodna se gnetejo vsi oddelki. Od Vlodave do Grodna je približno 230 km.

Na izhodnem bregu Visle.

Zvezne čete, ki se borijo izhodno od Visle, se morajo občudovati vsled njih dejanj, voditeljem popolnoma zaupajo in so dobro preskrbljene. Prestati pa morajo še vedno težke boje, ki jih bodo še dalj časa zaposlovali. Rusi se hrabro bijejo in jim gre z ozirom na njih težavne okolnosti priznanje, nikakor naj se

Bovška zaporna črta.

Poročevalec dunajske „Zeit“ je obiskal bovško zaporno črto. Na Krnu in proti Bovcu imamo še vedno svoje prvotne postojanke. Lahki so le malo oddaljeni. Mojstri so v gradnji postojank, toda že devet tednov ne morejo nikamor naprej. Cadorna je poročal, da je taška artilerija povzročila veliko škodo na bovški zaporni črti. Kakor pa pravi poročevalec, obstaja vsa ogromna škoda v tem, da je zračni pritisk razbil poveljniku utrdbe steklenico konjaka.

Koroška fronta.

Na koroški fronti je položaj zadnje dni na splošno neizpremenjen. Sovražna artilerija je tu in tam spravila v ogenj nove težke topove in povsod povečala svojo delavnost. Napadli smo najsrednejše laške postojanke na gori Hohen Trieb in povzročili tamošnjim manjšim sovražnikovim oddelkom izgube. Naše patrulje vznemirjajo sovražnika noč in dan. Tako naša patrulja je zadela na dvakrat močnejšo sovražnikovo, se z njo celo uro borila in jo brez lastnih izgub prisilila k umikanju.

Na Malem Palu so Lahi dne 8. avgusta mislili nenadoma napasti z ognjem, pa se jim ni posrečilo.

Naša mornarica drugim vzgled

Ugleden švedski list piše: Avstrijska podvzvetja v Adriji, ki vzbujajo tudi pri nas največje občudovanje, so za Švedsko zlasti vsled tega velezanimiva, ker je jadranska izhodna morska obala v gotovem pomenu zelo podobna švedski morskimi obali, ker se bo morala Švedska slično braniti, kakor avstrijsko vojno brodogradnjo v Adriji. Poveljnik švedskega obrežnega vojnega brodogradnja, admiral Dyrssen, je, kakor piše list „Nya Daglight Allehanda“, zahteval švedskemu mornariškemu ministru, da bi morala Švedska v slučaju pomorske vojne bržčas omejiti svoje odporne vojevanje na skupino otokov Schären, kjer njeno vojno brodogradnjo ni tako številno, kakor sosednih držav. Bilo bi torej zelo poučljivo, če bi mogel sedaj zasledovati švedski mornariški častnik podvzvetja avstrijske vojne mornarice v Adriji. Švedski mornariški minister je nato zaprosil potom diplomacije avstrijsko vlado za dovoljenje, da bi smel švedski mornariški častnik skozi tri mesece zasledovati in proučevati vojna podvzvetja avstrijskega vojnega brodogradnja v Adriji.

Cerkev naših mornarjev.

Nadučitelj J. Žolnir, sedaj narodnik v Poli, piše svojemu očetu: „Predragi! Vaše obširno pismo z jako zanimivo vsebino sem prejel in sem Vam zanj kar najsrčneje hvaležen. Jaz sem še vedno tukaj. Dne 14. avgusta bo leto, odkar smo nastanjeni v Poli. Bog zna, kako dolgo pa še bomo! — Slika na dopisnici nam kaže cerkev naših mornarjev. (To je najlepša cerkev tukaj. Stoji na vzvišenem prostoru, od koder je krasen razgled preko celo bojno lučko. Vrh stolpa je kip Marije, morske zvezde. Marija je obrnjena proti morskimi bojni lučki, ima razprostrti roki in človeku se zdi, da čuva nad našim bojnim brodogradnjem. Gotovo ga ona tudi obvaruje nesreče.“

Očividec o uničenju italijanskega zrakoplova v Poli.

G. Ignac Tomc od domobranskega pešpolka št. ... piše dne 6. avgusta:

„Nocojšnjo noč sem opazoval prizor, kateremu podobnega pač ne vem, če bom še kdaj videl. Gotovo ste čitali že prej v časopisih o tem činu naše neprekosljive mornarice in naših trdnjav, vendar Vam kot očividec o tem sporočam tudi jaz.“

Bilo je krasno opazovati italijanskega velikana, ki je zašel v pekló avstrijskih šrapnelov. Pripeljal se je nad Polo točno ob 11. uri 45 minut in ob 11. uri 55 minut se je moral že spustiti dol. Hura, hurta in zopet hura! se razlega po Poli. Ob drugem strelu bil sem že pri oknu. Z vseh trdnjav in ladij razsvetljujejo zrakoplov naši reflektorji, da je bil svetlejši nego električna svetilka. Ležim v drugem nadstropju pri oknu. Ko pogledam ven, je bil velikán ravno nad našo vojašnico. V prvem hupu sem se malo ustrašil. Kaj, če vrže bombo na vojašnico! Kar malo pokrižal sem se. Toda krogle naših topov se razletavajo krog in krog njega. „Zračni križar“ pač nima časa misliti na bombe, marveč gleda, kako bi se rešil. Požene se kvitško, obrača se sem in tja, kakor bi ne vedel, v katero smer naj se obrne. Naenkraf se začne pomikati proti Italiji. A videli smo, da je njegova usoda zapečatená. Ko vidijo zrakoplovo, da so izgubljeni, se vrnejo proti mestu ter se spuste pred neko utrdbo na tla, blizu tam, kjer se mi kopamo. Iz vojašnice je bilo videti, kakor bi utonil v morju.

Zrakoplov je dolg 80 m. Pač precejšnja zverina! Je iz aluminija. Ko se je spustil na morje, je bilo bolj razsvetljeno, kakor podnevi. V zrakoplovu so bili baje tri častniki. Plul je par tisoč metrov nad nami. Potem ni bilo vso noč miru; naša letala so vedno brnela nad mestom in večkrat sem skočil pokonci.

Ta čin naše mornarice je občudovanja vreden, ker ni tako lahko sestreliti zrakoplova, kakor bi kdo

misli. Ta udarec bo našim sovražnikom pač ohladil pogum, da bi se še kdaj prikazali nad Polo s svojimi zrakoplovi. Včeraj smo izvedeli za padeč Varšave, danes pa Ivangoroda. Trije imenitni čini ob enem! Hura!

Pred vojno napovedjo Italije Turčiji.

„Berlinske Tidende“ poroča iz Pariza: Italijanska vlada se je zdaj odločila, da svoje razmerje s Turčijo najhitreje odloči. Italija bo kategorično zahtevala, da se njene zahteve izpolnijo in naj jo Turčija popolnoma odškoduje za proti Italiji podvzete sovražne čine. Vojne napovedi proti Turčiji pričakujejo vsak dan.

Avstrijsko-srbsko bojišče.**Srbska armada pred novimi podvzetji.**

Vdova bivšega ruskega poslanika na srbskem dvoru, Nikolaja Hartwig, je odpotovala iz Niša skozi Rumunijo v Petrograd, da pridobi v Rusiji kot predsednica srbskega Rudečega križa za srbsko armado zdravnikov, strežnic in drugih potrebščin za ranjene vojake. V Bukarešti in Jassyu se je napram časnikarjem izrazila, da odpotuje na željo srbskega armadnega vodstva v Petrograd, ker se pripravlja srbska armada za nova bojna podvzvetja. Proti komu?

Srbija čaka na avstrijsko ofenzivo.

Rimska „Tribuna“ prinaša o priliki kolektivnega koraka na Balkanu razgovor s srbskim poslanikom Rističem, ki je rekel, da so neutemeljene tožbe, češ, da Srbija noče začeti z ofenzivo. Srbija mora imeti svojo vojsko pripravljeno, da odvrne avstrijsko ofenzivo in s tem nudi zaveznikom največjo pomoč.

Angleška brigada na Srbskem.

„Hamburger Fremdenblatt“ poroča iz Ulčinja (Črnagora): Angleška brigada, ki se je tukaj izkrčala, se je priklopila srbski armadi. Sedaj tabori pri Semendriji.

Položaj naših ujetnikov v Srbiji.

Mednarodna komisija, ki je dobila nalog, da preštudira položaj naših vojnih ujetnikov v Srbiji, se je po štiritedenskem mudenju v Srbiji vrnila. Iz njene poročila je razvidno, da se je položaj naših ujetnikov glede postopanja, preskrbe in zdravstvenih razmer v zadnjem času znatno zboljšal, čeprav še niso nastopile povsod one razmere, ki jih želimo za vojne ujetnike.

Nemško-francosko bojišče.**Pred veliko nemško ofenzivo na francoskem bojišču.**

Francoski vojaški strokovni pisatelji že stavijo vprašanje: Kaj se bo zgodilo sedaj po zavzetju Varšave in na katerem mestu bodo združili Nemci svoje sile, da zadajo glavni sunek? Smatra se, da je ruska ofenziva strta za več mesecev, kajti v nekaterih tednih se vse to, kar je izgubila ruska armada zdaj v zadnjih srđitih bojih, ne bo moglo nadomestiti, in Nemci bodo mogli večji ali manjši del svojih sil pogrešati na ruskem bojišču. Na francoskem bojišču že pričakujejo v enem mescu ali v šestih tednih veliko nemško ofenzivo. To novo, mogoče tudi poslednjo dobo velikanskih bojev, tako pišejo vojaški strokovnjaki, bo treba pričakovati z vso resnostjo in pa tudi z zaupanjem, kajti v enem mescu bosta Francija in Anglija dovršili svojo industrijsko mobilizacijo in bosta napolnili svoja skladišča z municijo, vsled česar jima bo omogočeno kljubovati popolnoma vsem sovražnim navalom.

Novo indijske čete za evropsko bojišče.

Iz Kalkute v Indiji se poroča, da je odposlala Anglija iz Indije 3 nove divizije čet, namenjene za evropsko bojišče. Govori se, da so namenjene za dardanelsko bojišče.

Francija kliče izgnane redovnice.

Iz Amsterdama poročajo, da je vsled pomankanja strežnic francosko vojaško poveljstvo zahtevalo, da se vrnejo izgnane usmiljenke. Vlada se je udala in kliče redovnice iz Holandske.

Napad nemških zrakoplovov na angleško izhodno obalo.

V noči na 10. avgust so izvršili nemški mornariški zrakoplovi napade na utrjeno obrežje in pristanišče angleške izhodne obale. Navzlic močnemu protidelovanju so vrgli bombe na angleške vojne ladje na Temzi, na doku v Londonu, nadalje na torpedno oporišče Harwich in važne naprave ob Humbru. Mogli so opaziti dobre učinke. Zrakoplovi so se vrnili s svojega uspešnega podvzvetja. — V Angliji, posebno v Londonu, je nastalo veliko razburjenje radi drznega nemškega napada.

Kje je zbrano veliko angleško vojno brodogradnjo.

Sedaj, ko je znano, da se nahaja angleško vojno brodogradnjo v vodovju Orkneyskih otokov na severozahodni strani Škotske, utegne nekoliko bolj zanimati poročilo nadškofa v Yorku, ki se je mudil 14 dni pri veliki angleški vojni mornarici, kakor sicer drugače. Na povabilo vrhovnega poveljnika angleškega vojnega brodogradnja, admirala Johna Jellicoe, je opravil nadškof za mornariške častnike in za mornarje nekaj božjih služb in drugih dušnopastirskih opravil, o kojih je bil on sam ravno tako ginjen, kakor njegovi verniki, koje slavi v nekem dolgem članku v listu „Times.“ Toda to bi ne bilo nič posebnega in bi ne zanimalo toliko.

Bolj zanimati, kakor vse to, pa utegne zunanji položaj in sestava vojnega brodogradnja. In to malo, kar mu je dovolila vojaška oblast spraviti v javnost, se utegne po večini strinjati z gori navedenim domnevanjem. Raz krov nekega rušilca je prvokrat gledal „veliko vojno brodogradnjo“, imel prvi pogled na „sive ladje“, ki so molče in pripravljene za boj čakale v severnem vodovju. Njihovo edino koprnenje je, priti v boj z nemškimi vojnimi ladjami in jih potopiti in vendar se noče prikazati nemško vojno brodogradnjo mesec za mesec kljub izzivanju angleškega vojnega brodogradnja.

Ob dveh nedeljah popoldne in predpoldne nekega delavnika so se priredile velike službe božje. Prvi veliki službi božji je prisostvoval tudi vrhovni poveljnik angleškega vojnega brodogradnja in njegov štab, vsi drugi admirali, ter približno 5000 mornariških častnikov in pomorščakov. Nad ladjami se je pa razprostirala gosta megla. Drugi veliki službi božji je pa prisostvovalo okrog 3000 oseb in tretji pa krog 9000 udeležencev, ki so se zbrali v bližnji veliki ladjedelnici. K temu je še pa prištevati štiri konfirmacijske službe božje, od teh sta se vršili dve na admiralskih ladjah, pri katerih je bilo navzočih na stotine udeležencev.

Nekega viharnega deževnega dne se je vršilo blagoslovljenje novega pokopališča za mornarje ob navzočnosti 1800 mož posadbe torpednih rušilcev.

Angleško vojno brodogradnjo je sedaj že čez 12 mesecev vedno pripravljeno za bitko. Skoro vse vojne ladje so se nahajale vedno na morju. Niso bile zastdrane v nobeni varni luči. Neprestano so krožile in plule s polnim parom po daljnem severnem in zahodnem morju, v vodovju, kjer je dan po zimi dolg le nekaj ur in kjer pluje vsaka ladja v temi sedaj v to, sedaj v drugo smer s stotinami mornarjev na krovu. Vsi častniki in vse moštvo nosi svojo odgovornost vojske brez oživljajočega razburjenja vojne. Dan za dnevom se reče biti pripravljenim za boj.

Nekateri, zavidani od svojih tovarišev, so bili sicer tako srečni, da so se borili v pomorski bitki pri Doggerbanku, v zalivu Helgolanda, pri Falklandskih otokih, pred Dardanelami; vsi drugi pa težko pričakujejo dneva, ki bi jim prinesel zaželjeno pomorsko bitko. Da je vse angleško „veliko vojno brodogradnjo“, izvzemši nekaj ladij, ki opravljajo službo stražarjev, zbrano na enem prostoru, je razvidno še tudi iz opombe angleškega nadškofa; da je imel pri večerji sestanek z vsemi admirali, kapitani in z večino drugih častnikov celega angleškega vojnega brodogradnja.

Angleška križarka se potopila.

V nedeljo, dne 8. avgusta zvečer, je zadel torpedni strel nemškega podmorskega čolna angleško pomožno križarko „India“ pri Westfjordu ob izhodni angleški morskimi obali in jo potopil. Od posadke, ki je štela 340 mož, je rešenih 79 mornarjev in 18 častnikov. Ostali del posadke je utonil.

Nemška ladja „Meteor“ se sama potopila.

Berolin, 11. avg. Wolffov urad poroča: Po drznem pohodu med sovražnimi stražnimi ladjami, je pomožna ladja „Meteor“ na raznih mestih angleškega obrežja položila mine in pričela nato boj proti topovskim ladjam. V noči od 7. na 8. t. m. je „Meteor“ jugoizhodno Orkneyskih otokov zadel na angleško pomožno križarko „Ramsey“, jo napadel in uničil in rešil pri tem 40 mož posadke, med njimi 4 častnike.

Naslednjega dne so ga prisilile angleške križarke k boju. Ker bi bil boj brezupen in beg nemogoč, je poveljnik potopil svojo ladjo, potem ko so bili posadka, angleški ujetniki in moštvo neke potopljene jadrnice spravljene na varno. Vsa posadka „Meteorja“ je prispela dobro ohranjena v neko nemško pristanišče.

Važna iznajdba za podmorske čolne.

Amerikanski inženir Bond je iznašel postopanje za proizvodnjo kisika za čiščenje zraka v podmorskih čolnih. Bond je že napravil poskuse, ki pa še niso zaključeni. Ob zadnjem poskusu se je ponudil, da ostane 7 in pol ure zaprt v skrinji na dnu morja. Zrak je vseboval 0.1 odstotek ogljikove kisline in 20.9 odstotka kisika. Bond je ostal v skrinji, ki se je za pečatila pred komisijo, 3 ure pod vodo, nato pa so ga morali dvigniti na vrh, ker se je motor njegovega aparata nekaj pokvaril.

Nov splošen napad na Dardanele:

Italijanski listi poročajo, da se pripravlja četverosporazum na nov splošen napad na Dardanele, ki bo prekašal vsa dosežanja podvzvetja pred Dardanelami. Četverosporazum se obširno in skrbno pripravlja na napad.

Iz Indije je Anglija odposlala tri nove divizije, ki so namenjene za boje pred Dardanelami. Vse tri divizije se že nahajajo na potu v Evropo.

Vrhovno poveljstvo čez vse čete četverosporazuma pred Dardanelami bo prevzel angleški general Hamilton, ki je že imenovan za vrhovnega poveljnika za Dardanele.

Turška vojna ladja se potopila.

Dne 8. avgusta zjutraj je udril podmorski čoln angleško-francoskega vojnega brodovja v Dardanele in s torpednim strelom potopil turško oklopno vojno ladjo „Haireddin Barbaross.“ Večji del posadke je bil rešen.

Potopljena turška vojna ladja je bila zgrajena leta 1891 na Nemškem, je torej bila precej stara vojna ladja. Leta 1910 jo je prodala Nemčija Turčiji. Oborožena je bila s 6 težkimi, 8 srednjimi in 8 majhnimi topovi. Dolga je bila 108, široka 18 metrov. Vozila je z brzino 15 milj v eni uri. Posadka ladje je štela 600 mož.

Za kmete in mlinarje.

(Nova vladna odredba glede žita in moke.)

Notranje ministrstvo je izdalo navodilo ali pouk o prometu z žitom na podlagi zdaj veljavnih predpisov, da se razdeli brezplačno med pridelovalce žita in med mlinarje. Navodilo ali pouk vsebuje sledeče določbe:

Za pridelovalce žita.

Zasega: 1. Žito, kot pšenica, pira, rž, ječmen, ajda, oves in koruza vseh vrst, je zaseženo v prid države. 2. Kmet, torej pridelovalec žita, ne sme, izvzemši sledeče slučaje, razpolagati na nobeden način z žitom, ki ga je pridelal, zlasti ne sme prodati svojega žita nikomur drugemu, kot vojno-žitno-prometnemu zavodu. 3. Je njegova dolžnost, da svoje žito požanje, zmleti, koruzo zlušči in ohrani v za zmlitev pripravnem stanju.

Iz je me. Kmet sme vporabiti od svojega žita za lastno uporabo, za uporabo za svoje in za tiste delavce, katerim da za plačilo prosto hrano in moko, vsak dan za vsako osebo 400 gramov žita. Sme uporabiti za seme potrebno množino žita, katero določi okrajna politična oblast. Sme žito za seme, če je določen za prodajanje od poljedelskega ministrstva, v plombiranih vrečah neposredno prodajati. Sme uporabiti za krmljenje živine oves, ječmen, otrobe, zadnje žito (toda poslednje samo v izmeri 5 odstotkov) in novo koruzo in sicer ovsa 1 kg na dan za vsakega konja, ječmena lastnega pridelka pa do 1/2 tiste množine, ki ostane po odbitku ječmena za seme. Vso množino otrobov od žita, ki ga je dal zmleti za lastno uporabo, vrhu tega še pa tudi tiste otrobe, katere mu odkáže vojno-žitno-prometni zavod, pri čemur ima pa pravico do polovice one množine otrobov, ki odgovarja množini žita, ki ga je prodal vojno-žitno-prometnemu zavodu. Novo koruzo pa sme uporabljati za krmljenje živine v neomejeni množini. Sme uporabljati do 1. septembra 1915 za osebe, zaposlene pri žetvi in setvi na dan in za osebo 500 gramov žita.

Prodaja žita. Dolžnost kmeta je, da proda vse svoje odvišno žito vojno-žitno-prometnemu zavodu. Kupovalci, nastavljeni od vojno-žitno-prometnega zavoda, bodo dobili od poslednjega posebne legitimacije od okrajne politične oblasti in žito se bode smelo prodajati le samo takim osebam, ki se bodo izkazale za legitimacijo. Dolžnost vojno-žitno-prometnega zavoda je, da pokupi žito, če mu ga ponudi kmet in če je to žito za zmlitev pripravno.

Cene. V navodilu so nato natančno navedene cene za razne vrste žit. Kupna cena se mora izplačati v gotovini, kakor hitro je blago bilo izročeno vojno-žitno-prometnemu zavodu. Za slučaj, če bi pa vojno-žitno-prometni zavod ne prevzel takoj kupljene žita, mora ta zavod takoj plačati vsaj 50 odstotkov kupne cene, ostali znesek pa potem, ko je prevzel to kupljeno žito. Če bi se kmet branil prodati žito, mora odločiti politična oblast, če je bil k temu upravičen,

ali ne. Če bi se neopravičeno branil prodati žito, bi dobil poziv od politične oblasti. Če bi se pa kljub pozivu branil prodati žito, bi se mu žito prodalo prisilnim potom in sicer za 10% nižje, kakor znaša najvišja cena. Nameček na prodajno ceno se izplača le tedaj, če se je prodano žito že oddalo na določeno mesto, ki ga določi vojno-žitno-prometni zavod, bodisi na železniško postajo, v mlin, ali na kako drugo skladišče; nameček ali dodatek se torej ne izplača za kupljeno žito, dokler se še nahaja isto v shrambi prodajalčevi. Cene in nameček ali dodatek veljajo za met. stot od postaje, kjer se naklada, če se pa nahaja kje bližje kak mlin ali skladišče, od dotičnega mlina ali skladišča.

Prestopki: Pred prestopki se v oglede obstoječim predpisom in z ozirom na stroge kazni (zapor do 1 leta, denarna globa do 20.000 K) svari zelo resno.

Za mlinarje.

1. Mlinar mora žito, ki mu ga izroči vojno-žitno-prometni zavod, zmleti natančno po predpisih.

2. Mlinar sme zmleti proti plačilu v gotovini le samo tisto žito, katero mu je izročil kmet in katero rabi za svojo uporabo. Mlinar mora imeti knjigo, v katero natančno zapisuje ime in bivališče lastnika žita, množino in vrsto moke, katero je izročil kmetu in končno dan, kedaj je izročil moko in otrobe kmetu. Mlinarju je prepovedano jemati kot plačilo za svoj trud žito ali moko, marveč se ga mora v gotovini odškodovati. Tudi ne sme moke izmenjati za izročeno mu žito.

3. Drugi mlinarji smejo zmleti le samo tisto žito, katero mu je odkazal vojno-žitno-prometni zavod, da ga zmleje, torej nobenega drugega žita in mora imeti zapisek, v katerega to zapisuje. Pač pa smejo mlinarji za krmljenje živine mleti na debelo žito, ki mu ga izroči kmet in katero rabi za krmljenje lastne svoje živine.

4. Tistim mlinarjem, ki so sklenili trajno pogodbo z vojno-žitno-prometnim zavodom, odkáže ta zavod množino žita za zmlitev.

5. Mlinarjem pa, ki niso sklenili nobene take pogodbe, odkáže politična oblast ali na njen ukaz pooblaščenec vojno-žitno-prometnega zavoda, množino žita za zmlitev in morajo torej taki mlinarji dati v to svrhu politični okrajni oblasti predpisano izjavo (okrajni mlini).

6. Ceno, za katero se bo kupovalo žito, določi vojno-žitno-prometni zavod. Isto velja tudi glede otrobov.

7. Mlinski izdelki se ne smejo nobeni drugi osebi izročati, kakor tisti, katero je določila oblast ali pa vojno-žitno-prometni zavod.

8. Mlinski izdelki se smejo oddajati le samo za tisto ceno, katero je določilo notranje ministrstvo — prodajna cena vojno-žitno-prometnega zavoda — v katero je že vračunana odškodnina za zmlitev.

9. Za slučaj, če bi mlinarji ne izpolnjevali obveznosti, katere so prevzeli, bi jih ne zadela samo kazen, ampak bi se jim ne dalo nobenega žita za zmlitev.

Raznoterosti.

Prestolonaslednik v Ostrogonu. Prestolonaslednik s soprogo je dne 11. avgusta obiskal kardinala ogrskega kneza primasa dr. Černoša v Ostrogonu. Ljudstvo je navdušeno pozdravljalo visoko dvojico.

* **Nova župnika.** Župnijo Rajhenburg je dobil č. g. Jožef Tratnik, dosedaj kaplan v Rajhenburgu; župnijo Koprivnica pa, č. g. Franc Doberšek, kaplan v Žalcu.

† **Župnik Josip Kunej.** V nedeljo dne 8. avgusta t. l. je po kratki bolezni umrl zlatomašnik in upokojeni župnik č. g. Josip Kunej v visoki starosti 79 let. Pogreb se je vršil v torek dne 10. avgusta. Pridigoval in pogreb vodil je č. g. dekan Rotner iz Škal. Pogreba se je udeležilo 33 duhovnikov. Rajni je bil rojen leta 1836 pri Sv. Petru pod Sv. gorami. V mašnika posvečen je bil 27. julija 1862. Kaplanoval je na Kalobju, v Rajhenburgu, v Smartnem na Pohorju, v Zrečah, v Rušah, v Framu, pri Sv. Urbanu, v Selnici, v Kapelah in pri Sv. Barbari pri Vurbergu. Leta 1874 je bil imenovan za provizorja v Soboči, leto pozneje pa za kurata istotam, katero službo je opravljal do leta 1883, ko je bil imenovan za župnika v Gornji Ponikvi. Leta 1913 je stopil v pokoj. Nastanil se je v Šoštanj. Svetila mu večna luč!

Koroške novice. Umrl je župnik v Selcah, č. g. Josip Linasi. — Župnik iz Uke, č. g. Josip Kukačka, je iz vojaškega zapora v Graecu izpuščen, ne da bi prišlo do obravnave.

Iz poštne službe. Poštni praktikant v Zidanem mostu Pavel Krulej je imenovan za poštnega pristava istotam.

Visokošolska vest. Ministerijalni koncipist v ministrskem predsedstvu dr. L. Pitamic (rodom kranjski Slovenec) je postal privatni docent za splošno avstrijsko državno pravo na dunajskem vseučilišču.

Ministrski ukaz glede sprejemanja dijakov v srednje šole. Naučno ministrstvo je deželnim šolskim oblastvom poslalo ukaz, naj deluje na to, da ne bodo preveč mladine sililo v srednje šole.

Češke katol. pol. stranke so imeli dne 16. julija zborovanje v Pragi v svrhu zedinjenja in skupnega delovanja vseh dobromislečih katol. Čehov. Izvolilo se je predsedstvo skupnega odbora. V načelnstvu so: Bivši deželni odbornik msgr. Burian, vseučiliški prof. dr. Kordac in načelnik kršč. soc. stranke Sabata.

Imenovanja v armadi. Naslov in značaj polkovnikov sta dobila majorja Viljem Jelenčič in Martin Zunkovič. Za črnovojniške nadporočnike-avditorje sta imenovana dr. Jurij Adlešič in dr. Metod Dolenc.

Bivši minister Prašek se je priglasil, kakor poroča „Venkov“, prostovoljno k vojakom. Prašek bi bil moral kot nekdanji deseterik pod orožje, toda cesar ga je iz posebne milosti povisal za poročnika in ga pridelil v službovanje v vojnem ministrstvu.

† **Stotnik Ludovik Zwirn.** Dne 1. avgusta je na severnem bojišču padel stotnik in bataljonski poveljnik ... štev. ... Ludovik Zwirn. Padli je bil celih osem mesecev neprenehoma na bojišču in je radi svojega hrabrega zadržanja pred sovražnikom bil že dvakrat odlikovan in sicer prvikrat s „Signum laudis“, drugokrat pa z vojnim zaslužnim križcem. Padli je brat oskrbnika mariborske deželne bolnišnice g. Rajmunda Zwirna. Nadporočnik Branko pl. Pogačnik piše o smrti stotnika Zwirna oskrbniku Zwirnu sledeče: „Ko smo prodrli proti kraju, ki je bil od Rusov zaseden, je naš ljubi tovariš, Vaš brat, bil zadet od ruske puške krogle. Saniteti so ga obvezali in zanesli v neko kritej. Vsi smo še upali, da ne bo nič hušega, ker je sam pravil, da upa na okrevanje. Ob 7. uri je padel nenadoma v nezavest. V agoniji je ležal kake pol ure, nato pa je izdihnil svojo junaško dušo. Po izpovedbi zdravnika je krogla predrila želodec in jetra. Tovariši-častniki bomo ohranili vrlemu junaku trajen spomin. Posebno meni je bil Vaš brat vedno ljub in najdražji prijatelj. Z bratom vred je padlo tudi več vrlih Bošnjakov. Vse smo pokopali na skupno pokopališče, ob robu gozda, južno od kraja Garbow, severozahodno od Lublina. Stotnika smo položili v poseben grob in kraj natančno zaznamovali. Sprejmite moje srčno sožalje!“ — Bodi slovenskemu stotniku-junaku tuja zemlja lahka!

Odlikovani slovenski častniki. Viteški križec Franc Jožefovega reda je dobil stotnik 1. bos.-herc. pešpolka Anton Vidic, Signum laudis so dobili: rez. nadporočnik 3. bos.-herc. pešpolka Franc Arnošt, rezervni poročnik 78. pešpolka Vidmar, poročnik 2. ulanskega polka Alfonz pl. Bezeljak in stotnik infanterijskega bataljona IV.-81. Egon Kaučič. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila polkovni zdravnik 79. pešpolka dr. Iv. Čistine, nadporočnik-provijantnik 10. pešpolka Iv. Rudnik. — Red železne krone III. razreda z vojno dekoracijo je dobil pred sovražnikom padli nadporočnik 8. lovskega bataljona Ivan Moškerc. — Vojaški zaslužni križec III. razreda z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 58. pešpolka V. Toman, nadporočnik 27. topničarskega pešpolka Karol Zupančič, major 88. pešpolka Kamilo Polajner, nadporočnik 88. pešpolka Josip Lukeš in stotnik 9. topničarskega pešpolka Ot. Petrič. — Signum laudis so dobili: stotnik 17. pešp. Karol Gresl, nadporočnik 72. pešpolka Franc Čik, stotnik 4. topničarskega pešpolka Josip Štitkovec, rezervni poročnik 16. trenske divizije Maks Bojko, poročnik 12. ulanskega polka Bogdan Divjak, nadporočnik 19. topničarskega pešpolka Jurij Roknič in nadporočnik 7. pešpolka Julij Jereb. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili vojaški podintendant 10. gorske brigade Karl Sernee, nadporočnik 2. težke havbične baterije Franc Tomše pl. Savskidol, stotnik II-52 infanterijskega bataljona Josip Vovko in rezervni poročnik 37. topnič. polka Ervin Vračko.

Bivši urednik „Štajerca“, Peitler, — ustreljen. Bivši urednik „Štajerca“ Anton Peitler, ki je, kakor smo že poročali, napadel v Kamniški grabi lesnega trgovca Lavka z namenom, da bi ga oropal denarja, je zbežal po brezuspešnem napadu v gozdove, v katerih se je klatil, zasledovan od orožnikov. Potikal se je kakor plaha zver po gozdovih, noč in dan brez jedi. Kmetje iz okolice Sv. Lovrenca, katere je srečal in ki še niso zvedeli za njegovo hudodelstvo, pripovedujejo, da je Peitler izgledal popolnoma podvajano, njegov pogled je bil plah in zmeden. Ko sta Peitlerja zagledala dva orožnika pri neki planinski bajti v Lobnici in ju je tudi opazil Peitler, je naglo zbežal v smeri proti Sv. Lovrencu nad Mariborom. V tamkajšnjem gozdu je bil na lovu tudi ravnatelj Seltz in ko je Peitler zagledal Seltza, je gotovo smatral, da ga zasleduje tudi ta. Ravnatelj ga opominja, naj se uda. Peitler nato skoči nekoliko v stran, pomeri z revolverjem ter ustrelj. Tudi ravnatelj hitro pomeri puško ter ustrelj. Ker je Peitler padel, je ravnatelj menil, da ga je on ustrelj. Pri obdukciji pa, ki se je

izvršila v mrtvašnici šentlovenskega pokopališča, se je uradno ugotovilo, da je krogla, ki je Peitlerja zadela, bila revolverska krogla. Peitler je torej svoj revolver nameril proti sebi; krogla mu je predrila senca na eni strani ter je običajala v možganih. Proti večeru so samomorilca pokopali brez duhovniškega spremstva, brez zvonjenja na prostoru, ki je odločen za nespokorne roparje in samomorilce. Konec življenja brez Boga.

*** Prodaja žita nove žetve.** Ptujsko okrajno glavarstvo nam piše: Opazilo se je, da se vzlic določbam cesarskega ukaza z dne 21. junija 1915 drž. zak. št. 167 od strani kmetov zasebnikom prodaja žito letošnje žetve. Vnovič se torej opozarja na to, da je vsa žetev leta 1915 zaplenjena v prid državi in se sme prodati le kupcem vojno-žitno prometnega zavoda, ki imajo poverilnico političnega oblastva prve inštanca. Vsaka prodaja drugim osebam je neveljavna in podvržena strogi kazni po cesarskem ukazu z dne 21. junija. Tudi kupovanje in prodajanje žetve na bilju je kaznjivo. Političnim oblastvom prve inštanca se je vnovič zaukazalo, da z vsjo strogostjo zabranijo prodajanje nove žetve.

Bernja za gg. kaplane, organiste, cerkvnike. Od popolnoma verodostojne strani izvemo: C. kr. notranje ministrstvo je odločilo, da lahko c. kr. namestništvo samo uredi zadevo zaradi prostovoljne bernje. C. kr. namestništvo je na to ukrenilo, da se zbirca dovoli ter je ta svoj ukrep naznanilo te dni tudi c. kr. okrajnim glavarstvom. Žito, ki ga dušni pastirji dobijo pri bernji, smejo prodati samo vojno-žitno prometnemu zavodu. Da se uvede primerna kontrola, je dušnim pastirjem, ki imajo bernjo, naročeno, da morajo oblasti naznaniti, koliko žita so dobili na zbirci. Naznanilo morajo napraviti sami in je odposlati 1. okrajnemu glavarstvu, 2. pooblaščenca vojno-prometnega zavoda (komisionarju, ki preskrbuje nakup žita) in 3. štaj. podružnici vojno-žitno prometnega zavoda v Gradcu, Burggasse št. 9. Župni uradi so dobili natančna navodila glede bernje. Za komisijonarje v mariborskem okraj. glavarstvu sta imenovana Franc Pišek za desni in Jožef Urban za levi breg Drave. Uradno nam zatrjujejo, da se morajo teh navodil držati tudi organisti in cerkvniki, kateri imajo pravico do bernje.

*** Prepovedan uvoz konj iz okraja Čakovec.** Ljutomerko okrajno glavarstvo je prepovedalo uvoz konj iz obmejnega okraja Čakovec, ker se je v nekaterih občinah imenovanega okraja pojavila smrkavost pri konjih.

Prepovedano fotografiranje. Cesarska namestnija nam naznanja: Vojaško poveljstvo je iz važnih razlogov prepovedalo fotografiranje južno od Drave. Na severni strani Drave je fotografiranje dovoljeno. Kdor želi južno od Drave izvrševati fotografiranje, mora imeti za to od pristojnega višjega etapnega poveljstva potrebno dovoljenje. Splošno pa je na Primorskem, Kranjskem, Koroškem in Tirolskem prepovedano fotografiranje vojaških naprav, kolidorov, železniških naprav in vojaških utrd.

Pošiljanje časopisov v nevtralne države ustavljeno. Poštno ravnateljstvo za Štajersko razglša, da je zasebnim osebam prepovedano pošiljati časopise in tiskovine v nevtralne države. Istotako je prepovedano pošiljati v nevtralne države tiskane zemljevide, naznanila smrti itd. V bodoče se bodo smeli pošiljati časopisi v nevtralne države le tedaj, če so si dotični naslovniki naročili časopise potom poštinih uradov ali pri uredništvih časopisov, ki se izročajo neposredno poštinih uradom.

Pomiloščeni kaznjenci. Cesar je pomiloštil 96 kaznjencev raznih kaznilnic. V mariborski moški kaznilnici je pomiloščenih 13 kaznjencev, v ženski kaznilnici v Begunjah na Kranjskem pa 5 ženskih kaznjencev.

*** Maribor.** Dne 9. avgusta predpoldne je umrl v tukajšnji domobranski bolnišnici črnovojnik Ivan Kosi na ranah, ki jih je zadobil na bojišču proti Italiji na glavi. Ivan Kosi je bil doma na Lešnici pri Ormožu in ima še pet bratov-vojakov. — Dne 10. avgusta po noči je umrl črnovojnik prostak Djordjo Ilič na ranah, ki jih je dobil na glavi v vojski proti Italiji.

*** Maribor.** Poročnik Ferdinand Črepinko, ki se je dosedaj zdravil kot ranjenec v bolnišnici Rudečega križa v Ružomberoku, je zopet pri svojem polku v Petrovaradinu. — Na južnem bojišču je bil ranjen praporščak Julij Guštin.

Novacerkev pri Vojniku. V Hrenovi je padel 31. julija kmet Janez Meier pri skladanju snopja s kozoletca in si je zlomil tilnik. Bil je pri priči mrtev.

Polzela. Ker Prymova tovarna stoji, so zaprli tudi strugo, po kateri je dobivala tovarna svojo vodno silo. Struga je sedaj suha in bližnji posestniki so prišli v veliko zadrego, ker nimajo vode. Vsahnili so namreč tudi vodnjaki. Kakor slišimo, namerava celjsko okrajno glavarstvo po uradnih inženirjih dati preiskati vodne razmere na Polzeli. Nekaj se mora zgoditi, pomanjkanje vode je za ljudstvo velika nesreča.

Bizeljsko. Nekateri bizeljske vinske vrhe je pred kratkim obiskala toča in napravila nekaj škod. Vinogradi sicer izvrstno kažejo in je upati, da bodo letošnja ugodna vinska letina Bizeljancem vendar že enkrat poplačala trud v vinogradi. — Zadnje dni nastopa plesen in peronospora.

Slovenjgradec. Po slovenjgradski podružnici avstrijskega Rudečega križa so darovali: občina Sobota 17 K 06 v; občina Razbor 4 K 52 v; občina Muta 107 K; Cerovšek, Šoštanj, 13 K; občina Kortina 20 K 10 v; občina Topolšica 8 K 30 v; nemška

šola Velenje 16 K; Frančiška Hodnik, Slovenjgradec, 13 K 70 v; Karol Rebul, Slovenjgradec, 11 K 19 v; nadžupnija Smartno pri Slovenjgradu 10 K; občina Brezno 100 K; občina Vuhred 27 K 57 v; občina Gornja Vižinga 24 K 57 v; dr. Alojzij Bračkovič, Slovenjgradec, 95 K; Okrajna hranilnica, Slovenjgradec, 40 K; Podružnica Jugoslovanske Stokovne Zveze v Mislinji 45 K; občina St. Ilj pri Velenju 5 K 75 v; krajni šolski svet Mislinje 50 K; Rudarska skladišnica Mislinje 50 K; odsek za varstvo železnice Slovenjgradec 7 K 12 v; Franc Šinigoj, Sele, 7 K; učiteljsko Smartno pri Velenju 6 K; tržka občina Muta 79 K 06 v; občina Remšnik 13 K; občina Ribnica 10 K; N., Slovenjgradec, 20 K; Ivan Kralj, Slovenjgradec, 5 K; Karol Paierhuber, Slovenjgradec, 5 K; občina Pernice 11 K 34 v; obitelj Robnikova, Smartno pri Velenju, 208 K 74 v; občina Florjan 5 K 10 v; občina Lehen 2 K 66 v; občina Primož 35 K 30 v; Emilija Duller, Smartno, 8 K; Simon Salamun, Smartno, 12 K; hranilnica Marenberg 20 K; občina Mislinje 20 K; Franc Pototschnig, Slovenjgradec, 48 K; Ursula Mithans, Sv. Martin, 2 K; Franc Woschnagg, Šoštanj, 50 K; okrajna hranilnica Slovenjgradec 500 K; občina Primož 10 K; Marija Gas 5 K; Janez Širnik, Dovže, 10 K; dr. Božidar Luckmann, Slovenjgradec, 5 K; Alojzij Arzenšek, Vuzečica, 26 K; dr. Hans Harp, Slovenjgradec, 10 K; Liedertafel, Slovenjgradec, 20 K; Alojzij Schechel, Slovenjgradec, 10 K; Schober Jožef, Marenberg, 6 K; Luka Resi, Marenberg, 16 K; Karol Vrenčur, Marenberg, 46 K; dr. Franc König, Muta, 20 K; baron H. Kometer, Buchenstein, 100 K; Terezija Zupanc, Maribor, 36 K; Jan, Schuster, Slovenjgradec, 4 K; Janez Friedl, Slovenjgradec, 4 K; Luka Pogorelec, Slovenjgradec, 1 K; Janez Kumer, Slovenjgradec, 1 K; slovenska šola Slovenjgradec 42 K 50 vin; Posojilnica St. Ilj p. T. 20 K; Frančiška Zeilinger, Troble, 60 K; Jožef Spesny, Troble, 16 K 70 v.

*** Novi žepni koledar za slovenske vojake za leto 1916.** Slovenski vojaki, ki so odhajali na bojišče, so si srčno želeli kakega koledarja za leto 1915. Pravili so, da ga v strelskih jarkih silno težko pogrešajo. Žalibog pa že ob Novem letu ni bilo dobri nobenega koledarja več. Na tisoče slovenskih vojakov mora biti letos brez koledarja! Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je torej dobro ustregla slovenskim vojakom, ko je oskrbela in izdala za nje poseben „Koledar za leto 1916“, ki izide te dni. Prav pametno je bilo, da so se v ta koledar še sprejeli tudi zadnji 4 meseci leta 1915, tako da najdejo tisti vojaki, ki si niso mogli poprej kupiti koledarja za l. 1915, pri novem koledarju tudi mesce september, oktober, november in december od letošnjega leta. Koledar za vojake torej sega od mesca septembra 1915 pa do konca leta 1916. Ta koledar pa ni pripravljen samo za vojake, ampak bo tudi prav zanimiv, da celo potreben za njihove domače. V koledarju je namreč cela vrsta praktičnih in času primernih člankov in spisov, katere bodo potrebovali vojaki in njihovi sorodniki doma. Na prvem mestu ima koledar krasno sliko cesarja Franca Jožefa I. kot najvišjega vojskovodje. Vsebinsko koledarja obsega: Poštni tarif in določbe za vojno pošto; nato sledi članek „Sovražnik pod lastno streho“, ki svari vojake pred pjančevanjem; dalje je razložena organizacija naše vojske ter vojaške stopnje pri moštvu in pri častnikih. Posebno važne pa so tebe razprave: 1. Državne podpore za družine mobiliziranih. 2. Pokojnine za vdove in otroke v vojski padlih vojakov. 3. Podpore zaostalim padlim ali pogrešanim vojakov. 4. Kako je preskrbljeno za vojaške invalide in njihove družine. 5. Deželne komisije za oskrbovanje ranjenih vojakov. 6. Odlikovanja za moštvo. 7. Nekatera društva in zavodi, ki podpirajo družine mobiliziranih, ali pa invalide. 8. Kako se piše in pošilja denar vojnim ujetnikom. 9. Kam se je treba obrniti, ako hočeš o kakem vojaku kaj izvedeti. Posebno pa je ta koledar še priporočila vreden, ker ima ob koncu 9 raznih vzorcev, kako je treba delati prošnje za razne podpore in pokojnine. Ker je koledar namenjen za krščanske vojake, zato so koledarju pridejane razne krasne molitve, ki so primerne za vojaka na bojišču, in lepa slika božjega Srca Jezusovega, kar bo našim junakom gotovo posebno ugajalo. Koledar ima 80 tiskanih strani in ob koncu je še zraven vezanega 48 listov praznega papirja za zapiske. Vezan je v močno platno. K vsakemu iztisu je pridejan 1 svinčnik. Stane pa 1 komad s poštino vred 1 K, brez poštine 10 vin. manj. Denar za koledar se najpošlje naprej in sicer najboljšje v znamkah, ker se potem v pismu vsaj lahko napiše, kaj si kdo naroči in na koga se naj pošlje, na (poštne nakaznice pa se zdaj ne sme nič pisati); vojaki iz bojišča pa naj pošljejo denar po vojnopostni nakaznici, ker nimajo znamk pri rokah. Slovenski vojaki! Sezite po svojem koledarju! Znanec in prijatelj! Naročite svojim vojakom ta koledar na bojišče, da jim bo krajši čas. Somišljeniki, sezite pa tudi sami po tem koledarju, ker bodete njegove podučne članke potrebovali že zdaj med vojsko, pa tudi pozneje, ko se bo treba potegovati za razne pokojnine in podpore. V koledarju najdete vse potrebno! Koledar se naroča pod naslovom: „Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.“

Zadnja poročila došla v petek dne 13. avgusta.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 12. avgusta.

Rusko bojišče.

Avstrijske čete, ki zasledujejo Ruse severno od spodnjega toka Wieprza, so danes, dne 12. avgusta, zavzele Lukow in so prekoračile reko Bystrico zahodno od Radzyna.

Med rekama Tysmienico in Bugom so bili Rusi od naših zavezniških čet na več mestih poraženi. Danes, dne 12. avgusta zjutraj, je zapustil sovražnik bojišče in se umika.

Sicer je pa položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Na primorski bojni črti je bil v pretečeni noči odbit večji sovražni napad na prednje dele Doberdobske gorske planote ter dva sunka pri Zagori, na katere se je sovražnik po dnevnu pripravljal s hudim artilerijskim obstreljevanjem. Italijanske izgube so velike. Pred goriškim območjem je vladal mir.

Na ostalih bojnih črtah se nadaljujejo topovski boji in praske.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Avstrijske bojne ladje tretjič napadle italijansko obal.

Uradno se razglša:

Dunaj, 12. avgusta.

Dne 11. avgusta zjutraj so obstreljevale naše ladje italijanske obrežne naprave od Molfetti do Seno St. Georgio.

V Molfetti so ladje močno obstreljevale štiri tovarne in dva cestna viadukta. En viadukt se je porušil, ena tovarna pa je začela goreti.

V St. Spirito so kolodvor in razna skladišča pogorela do tal.

V Bariju so ladje obstreljevale obrežno utrubo, svetilnik, železnico in pet tovarn; ena tovarna se je vnela. Cel Bari je zakrit v prah in oblake dima. Med ljudstvom je nastalo silno razburjenje. Italijanski topovi srednjega kalibra so brezuspešno obstreljevali naše rušilce. Tudi napad sovražnega podmorskega čolna se je izjalovil. Železniški viadukt čez Seno St. Georgio je bil po našem ognju težko poškodovan. Naše ladje so se vse popolnoma nepoškodovane vrnile. Opazila se ni nobena sovražna ladja razum imenovane torpedovke.

Mornariško poveljstvo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

V Kurlandiji in Samogitiji je položaj nespremenjen.

Južno od Njemena so čete generala pl. Eichhorna napad močnih ruskih čet na ozemlje Dvine krvaivo odbile. Ujetih je bilo 700 Rusov.

Armada general pl. Scholtza je zavzela območje Wizne in je započila sovražnika južno od Narewa čez reko Gazo. Od dne 8. avgusta naprej je ujele ta armada 4950 Rusov, 11 častnikov in uplenila 12 strojnih pušk.

Armada generala pl. Gallwitza je z naskokom zavzela Zambrowo in je prodirala v neprestanih bojih dalje južno čez Anbrzejewo v izhodno smer.

Pred trdnjavo Nowo-Georgiewsk nič posebno novega.

Nemška zračna ladja je metala bombe na kolodvor Bialystoka. Opazilo se je več razstrelb.

Armada generalnega feldmaršala princa Leopolda bavarskega je nadaljevala v številnih bojih s sovražnimi zadnjimi četami zasledovanje ter prekoračila ozemlje Muchawke. Zasedla je Lukow.

Armada generalnega feldmaršala pl. Mackensena je udrila na več mestih v sovražne postojanke, katere so ruske čete srdito branile. Od danes, dne 12. avgusta se umikajo Rusi na celi črti med Bugom in Parzewowom.

Rumunija mora ostati nepristranska.

V rumunskem listu „Opinion“ priobčuje voditelj rumunske vojne stranke, bivši rumunski vojni minister Filipescu, članek, ki vzbuja veliko splošno pozornost. Filipescu piše, da mora Rumunija ostati na vsak način nepristranska, ker je za m u d i l a pravi trenutek, ko bi bila morala ob strani Rusije poseči v vojsko. Ta trenutek je bil takrat, ko je bil Lvov še v ruski oblasti in so se nahajale ruske armade v Karpatih. Danes pa ne more nihče zahtevati, da bi Rumunija posegla v vojsko.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk št. 87:

Ujeto moštvo:

Kac Jakob, pešec; Kardinar Jožef, desetnik, Ljutomer; Kavc Jakob, pešec; Kerhanko Franc, pešec; Kirbiš Janez, rezervist; Kirbiš Karol, desetnik; Kladnik Maks, pešec; Klančnik Friderik, pešec; Kokot Anton, pešec; Kolednik Janez, pešec; Korpar Anton, pešec; Korpar Jožef, poddesetnik; Kozar Alojzij, pešec; Kosi Jožef, nadomestni rezervist; Kozič Ljudovik, desetnik; Kotnik Jožef, nadomestni rezervist; Kovačič AL, pešec; Kovačič Rudolf, pešec; Kovač Janez I, pešec; Kovač II Janez, pešec; Krajnc Janez, pešec; Krajšek Franc, narednik; Krajnc Ignacij, pešec; Kralj Janez, pešec; Kratner Simon, pešec; Krumpačnik Franc, nadomestni rezervist, Kumberger Peter, nadomestni rezervist; Kušljan (Juršič) Jožef, pešec; Kuster Vinko, nadomestni rezervist;

Mak Matija, pešec; Mari Janez, nadomestni rezervist; Mec Janez, nadomestni rezervist; Mikložič Martin, pešec; Mlakar Anton, nadomestni rezervist; Moličnik Franc, nadomestni rezervist; Novak Janez, poddesetnik; Pajzer Alojzij, nadomestni rezervist; Perger Karol, pešec; Petelinšek Franc, nadomestni rezervist; Peteros Andrej, nadomestni rezervist; Petre Alojzij, pešec; Podbarnik Franc, nadomestni rezervist; Podlesnik Avguštin, nadomestni rezervist; Podlesnik Maks, pešec; Pogorelec Marko, nadomestni rezervist; Polanec Franc, pešec; Povalec Valentin, nadomestni rezervist; Požun Martin, poddesetnik; Primožič Franc, nadomestni rezervist; Psaker Ciril, desetnik;

Prda se 1 1/2, orala veliko posestvo 1/4 ure daleč od Lambaha pri Mariboru. Več se izve v Urbanski ulici 11 Maribor.

2 pomočnika spretna prodajalca, slovenskega in nemškega jezika vešč, sprejmeta se s 1. septembr. ali pa tudi takoj pri Jožef Ulaga Maribor.

Dimnikarski učenc

se sprejme pri dimnikarskem mojstru J. Juričko v Mariboru.

4 čevljarske pomočnike za vojaško delo sprejme takoj Valentin Glušič, čevljarski mojster, Maribor, Tegetthoffstr. št. 32.

Dva učenca

iz boljše hiše z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejmeta v modni in manufakturni trgovini J. N. Šostarič, Maribor, Gosposka ulica 5.

Tesarje

sprejme Ivan Špes, načelnik Zadruga tesarjev v Mariboru in posestnik parnega mlina in parne žage v Windenauerstrasse št. 26, Maribor. Tesarji zaslužijo po kakovosti dela po 50, 60 in 70 vinarjev na uro, stanovanje prosto, živež dobijo po ceni pri delodajalcu samem.

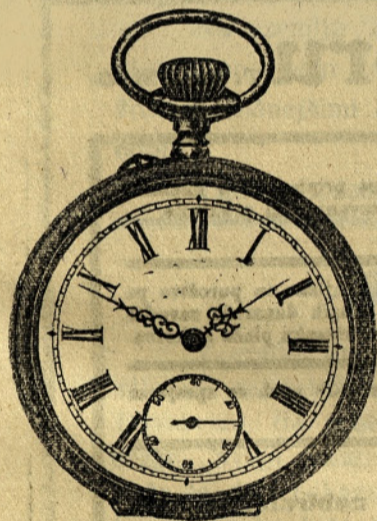
Kupujem

seno, slamo, fižol in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier
Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.



Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2-40
Sreb. verižice damske K 3-60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

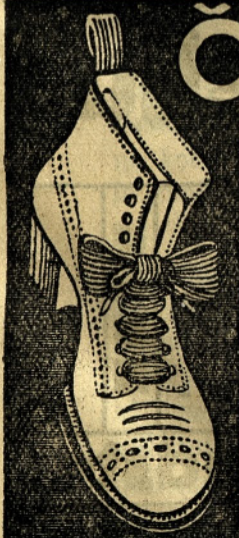
Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthoffova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

ČEVLJE



za moške, ženske in otroke, kakor tudi usnjate gamašne in galošne najboljše kakovosti prodaja doma in razpošilja po najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki v Celju št. 300

— Pišite po cenik. —

Prav lep nov Singer-šivalni stroj

se zaradi odpotovanja proda poceni v Mariboru, Götthestrasse 2, II. nadstr., vrata 12.

Oznanilo! Stalna dobra služba za pridno dekle! Naslov in pogoji v upravnistvu „Straža“.



URE



Velika izbira ur, čepurnic, srebrnih in zlatih ur po vsaki ceni.

Tudi na obroka. - Rezer. oznak zaostoj. - Gramofoni 20-200 K

| | |
|----------------------|--------|
| Klikasta ročnina-ura | K 3-60 |
| Pristna srebrna ura | K 7- |
| Original označa ura | K 24- |
| Kuhinjska ura | K 10- |
| Budilka mikrofona | K 8- |
| Porodni prstani | K 2- |
| Srebrna verižice | K 2- |

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 28
Kupujem zlatomer in srebra.



„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici.

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.

Trafika v Narodnem Domu.

Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovaška cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobje pri Planini:

Trgovina g. Amalije Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.

„ „ Franca Korošec.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozje:

Trgovina gospoda Druškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljčič.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vrščič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. J. Oset.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Staritrg:

Trgovina g. Ignaca Uršič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovačič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštanj:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najlozje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravištvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za »Stražo« znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2-50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravištvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor še ni naročen na »Slov. Gospodar« in »Stražo«, naj to takoj stori. Oba lista prinašata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v »Slov. Gosp.« in »Straži«.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežen popust.

SIROLIN "Roche"

Prane bolezni, oslovski kašelji, naduha, po influenci.

Kde naj jemlje Sirolin?

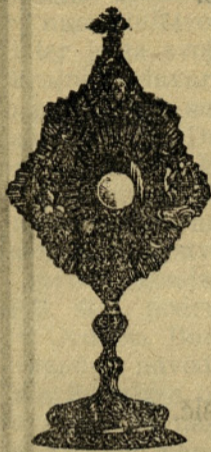
1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje ja obvladovati se boleznimi, nego jo zdraviti.
2. Osobe s kroničnim kašerom bronkijev, ki s Sirolinom esdrave.
3. Vdrušljivi, katerim Sirolin znafno oteha nadoha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspohom na splošni počutek.



Se dobi v vseh lekarnah & K. U.

Suhe gobe, fižol, vinski kamen

ter sploh vse deželne pridelke, kakor tudi prazne dobro ohranjene vreče kupi veletrgovina Anton Kolenc Celje Graška cesta 22.



Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** Za gostilničarje: Papirnatu servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

POZOR!

POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarich .: Maribor,

Gospodska ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se pošljejo zastonj.

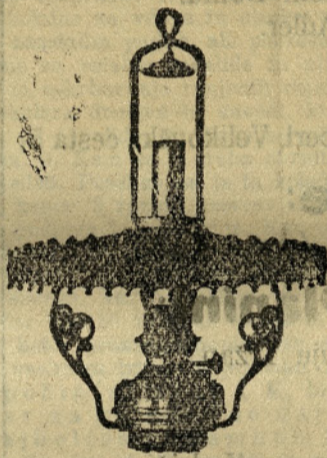
Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskinem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: demačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rudočo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane trdnice Mauthner, ki se dobivajo pri domači trdnici

I. RAVNIKAR .: CELJE

Trgovina s špacerijskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.



Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za oodobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru



Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti trimesečni odpovedi po 4%, obresti se pripisujejo k hranitvi 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za zalaganje po polti se poltne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupularni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročila po 5%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svoje lasti proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presejajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsake zredo in četrtak od 2. do 12. ure dopoldne in vsake soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenredni prazniki. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.